

உக்தி ப்ரத்யுக்திஸ்தோத்ரம்

{|| உக்தி ப்ரத்யுக்திஸ்தோத்ரம் ||}

ஸ்ரீவாதிராஜயதி கதம் ।

(By Shri Vadirajayati)

Note. This short poem consists of just three verses. The first two verses are in the form of a conversation between a gopi woman and child Krishna. In the first verse Krishna is teased by a gopi. Krishna is a child and so is guileless. The words in His reply carry an alternate meaning. The gopi cunningly uses this second meaning to tease Krishna and thus the conversation goes on.

(உக்தி = statement, ப்ரத்யுக்தி = statement in reply.)

அங்குல்யா கஃ கவாட் ப்ரஹரதி? குடிலே! மாதவஃ, கீ வஸந்தோ?
நோ சக்ரீ, கீ குலாலஃ? நஹி தரணீதரஃ, கீ த்விஜிஹ்வஃ பணீந்த்ரஃ?
நாஹீ கோராஹிமர்தீ, ககபதிரஸி கீ? நோ ஹரிஃ, கீ
கபீந்த்ரஸ்த்வித்யேவ் கோபகந்யா-ப்ரதிவசநஜடஃ பாது மரீ பத்மநாபஃ || க ||

(Gopi):- அங்குல்யா =With the finger கஃ கவாட் ப்ரஹரதி? =
who is hitting (tapping) the door?

(Krishna):- குடிலே = O! crooked one! மாதவஃ (I am)

Madhava. (also means spring season).

(Gopi):- கீ வஸந்தஃ? =Is it the spring season?

(Krishna):- நோ, சக்ரீ = No, (I am) Chakrapani or the one with
the wheel (also means a potter).

(Gopi):- கீ குலாலஃ? = Is it a potter?

(Krishna):- நஹி, தரணீதரஃ = No, I am the one bearing the world.

(Gopi):- கீ த்விஜிஹ்வா பணீந்த்ரஃ? = is it the serpant Sesha
(who is said to bear the world on his head),

the king of the snakes?

(Krishna):- நாஹி, கோராஹிமர்தீ = not me, (I am) the one who controlled the frightful snake (Kaliya),

(Gopi):- ககபதிரஸி கீ = are you Garuda, the king of birds? (and enemy of snakes)

(Krishna):- நோ, ஹரிஃ no, (I am) Hari (also means a monkey),

(Gopi):- கீ கபீந்த்ரஃ அஸ்தி? are you the chief of the monkeys?

இதி ஏவ் = in this manner பத்மநாபஃ = Lord Padmanabha

கோபகந்யா ப்ரதிவசநஜடஃ = who was not smart and was unable to respond to the gopi மரி பாது = may protect me.

கஷ்ண! த்வீ குத்ர கதோஸி சாத்ய மகயாஸக்தோ வநாந்தீ கதோ கந்தோஸந்யோ வநபுஷ்பஜஃ ப்ரமஜலீ கர்மக்ஷதீ கண்டகைஃ । அஸ்தவேவ் மகயா து கேநசித் அஹோ தஷ்டோஸதரோ தப்யதே பங்கபூரணமத்ர காரணமிதீ குர்யரி ப்ரமாணநி தே ॥ ௨ ॥

(Gopi):- கஷ்ண! த்வீ குத்ர கதோஸி சாத்ய = Krishna!

where had you been today?

(Krishna):- மகயாஸக்தோ வநாந்தீ கதஃ = I went to the forest in search of animals.

(Gopi):- கந்தோ அந்யோ வநபுஷ்பஜஃ = (but I get) smell that is different; it is from that of a wild (forest) flower?

(Krishna):- ப்ரமஜலீ கர்மக்ஷதீ கண்டகைஃ = it is from the sweat caused by the heat and (I am also) hurt by the thorns.

(Gopi):- அஸ்து ஏவ் மகயா = let it be so about chasing the animals, து கேநசித் அஹோ தஷ்டோஸதரோ தப்யதே? = but, your lips appear to be bitten by some one?

(Krishna):- பங்கபூரணமத்ர காரணமிதீ = the reason is the

blowing of the conch.

குர்யர் ப்ரமாணநி தே = I will put up evidence to you.

அம்பஸ்தே ஸயநீய-மேத-துததே-ர்லீலோபதாந் பண்

த்வத்தேஜஃபரமாணுரேஷ தஹநோ பத்யாஃ ஸமஸ்தாஃ ஸுராஃ ।

குக்ஷிந்யஸ்த-ஸமஸ்த-பாரஜகதஃ கீ ஸ்யாத்துலாரோபணே வ்யர்தீ வாச்யமிதீ

ஸ்த்ரியோபஹஸிதஃ ஸ்மேரோ ஹரிஃ பாது நஃ ॥ ௩ ॥

உததே அம்பஸ்தே ஸயநீயீ = the waters of the ocean is your

resting place, ஏதத் லீலோஉபதாந் பண் = the pillow You sport is the snake (Sesha),

ஏஷ தஹநஃ = this fire

த்வத் தேஜஃபரமாணுஃ = is but an atom of Your effulgence,

பத்யாஃ ஸமஸ்தாஃ ஸுராஃ = all the gods are Your servants,

குக்ஷிந்யஸ்த-ஸமஸ்த-பாரஜகதஃ

the weight of the entire universe is held in Your stomach, (this being so),

துலாரோபணே in making comparison கீ ஸ்யாத்? = what can happen?

ஸ்த்ரியோபஹஸிதஃ (to say that) You were laughed at by a woman,

வ்யர்தீ வாச்யமிதீ = is but a meaningless statement only.

ஸ்மேரஃ = that smiling, ஹரிஃ பாது நஃ = Hari, let Him protect us.

Note:- The legend of Krishna is charming and had given rise to many

such poems that describe gopis teasing or talking to Krishna.

This one is from Sri Krishnakarnamritam. Here a gopi had caught Krishna

when He was trying to insert His hand into a vessel containing

butter. She starts questioning Him.

கஸ்த்வீ பால! பலாநுஜஃ, கிமிஹ தே? மந்மந்திராமங்கயா,

யுக்தீ, தந்நவநீத-பாத்ரவிவரே ஹஸ்தீ கிமர்தீ ந்யஸேஃ?

மாதஃ! கஞ்சந வத்ஸகீ மகயிதீ மா காஃ விஷாதீ க்ஷணாதீ

இத்யேவீ வரவல்லவீ ப்ரதிவசஃ கக்ஷணஸ்ய புக்ஷணாது நஃ ॥

Gopi:- கஸ்த்வீ பால! = O boy! who are you?

Krishna:- பலாநுஜஃ = I am the brother of Balarama.

Gopi:- கிமிஹ தே? = what do you want here?

Krishna: மந்மந்திராஸங்கயா = (I entered) mistaking
this to be my house.

Gopi:- யுக்தீ தத் = it is OK.நவநீத-பாத்ரவிவரே ஹஸ்தீ

கிமர்தீ ந்யஸேஃ? = (but) why did you keep your hand in the vessel having butter?

Krishna:- மாதஃ! O mother! கஞ்சந வத்ஸகீ மகயிதீ =

(it is) to look for a calf,

மா காஃ விஷாதீ க்ஷணாத் = do not get upset (so fast) in a second.

இத்யேவீ வரவல்லவீ ப்ரதிவசஃ கஷ்ணஸ்ய புஷ்ணாது நஃ = let

such words of Krishna given in reply to the good gopi woman protect us.

॥ இதி ஸ்ரீவாதிராஜயதி கதம் உக்தி-ப்ரத்யுக்தி ஸ்தோத்ரம் ஸ்பூர்ணம் ॥

Encoded, translated, and proofread by N.Balasubramanian bbalu@sify.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated த்oday

<http://sanskritdocuments.org>

Ukti Pratyukti Stotram Lyrics in Tamil PDF

% File name : uktiprtyuktistotram.itx

% Location : doc_vishhnu

% Author : Shri Vadirajayati

% Language : Sanskrit

% Subject : philosophy/hinduism/religion

% Transliterated by : N.Balasubramanian bbalu at sify.com

% Proofread by : N.Balasubramanian bbalu at sify.com

% Latest update : August 10, 2007

% Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

% Site access : <http://sanskritdocuments.org>

%

% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study

% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of

% any website or individuals or for commercial purpose without permission.

% Please help to maintain respect for volunteer spirit.

%

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.

Please check their sites later for improved versions of the texts.

This file should strictly be kept for personal use.

PDF file is generated [October 13, 2015] at Stotram Website